

พค 3/309

1 พค 60

14.00น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ศ25868 ลาก่อน ✓

วันที่ : 516396/80 กคค

วันที่ : 01 พ.ย. 60 เวลา: 13:30

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๙๐๒.๓/ ๒๔/๓ ล

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แผนปฏิบัติการางาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างแผนปฏิบัติการางาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอเรื่อง แผนปฏิบัติการางาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการางาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ออกไปอีกหนึ่งปี จนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)

๑.๒ คณะกรรมการอนุสัญญา CITES ประจำประเทศไทย ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการางาช้างแห่งประเทศไทย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และมีมติให้มีการดำเนินงานต่อเนื่องตามแผนปฏิบัติการางาช้างฯ ต่อไป โดยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบขยายระยะเวลาแผนปฏิบัติการางาช้างแห่งประเทศไทย ที่จะสิ้นสุดลงออกไปอีก

๑.๓ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ประกอบด้วย ผู้แทนจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมศุลกากร กรมการปกครอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ องค์กร WWF-ประเทศไทย ฯลฯ เพื่อพิจารณาร่างแผนปฏิบัติการางาช้างแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นร่างแผนปฏิบัติการางาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับใหม่

๑.๔ มติที่ประชุม...

๑.๔ มติที่ประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ที่ ๑๐.๑๐ [Con 10.10 (Rev. CoP17)] เรื่อง การค้าตัวอย่างพันธุ์ช้าง ได้กำหนดโครงสร้างและคุณสมบัติที่ควรมีในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ ไว้ใน ภาคผนวกที่ ๓ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ ประกอบด้วยโครงสร้าง ๕ หัวข้อหลัก ได้แก่ ๑) ระเบียบและกฎหมาย (Legislation and regulation) ๒) การบังคับใช้กฎหมาย และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ (National level enforcement action and inter-agency collaboration) ๓) ความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศและภูมิภาค (International and regional enforcement collaboration) ๔) การประชาสัมพันธ์และการสร้างความตระหนักแก่สาธารณชน (Outreach, public awareness and education) และ ๕) การรายงาน (Reporting) โดยจะต้องมีการ ดำเนินงาน กรอบเวลาและตัวชี้วัดที่ชัดเจน

๑.๕ ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการแห่งชาติแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ที่สำคัญ ได้แก่ การร่วมมือกันระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมปศุสัตว์ และกรมการปกครอง ในการดำเนินการเก็บตัวอย่างเลือดช้างบ้าน จำนวน ๓,๗๘๓ เชือก ทั้งนี้เพื่อป้องกันการ นำช้างผิดกฎหมายมาสวมสิทธิ์เป็นช้างบ้าน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๖๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการตรวจพิสูจน์ รหัสพันธุกรรม (DNA) ในห้องปฏิบัติการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การยกร่าง พระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.... เพื่อกำหนดมาตรการในการคุ้มครองช้างไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัด สวัสดิภาพสัตว์ ให้เป็นระบบภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๖๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับ ซึ่งได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ การจัดทำโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการงาช้างภายในประเทศ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและระบบโปรแกรมฐานข้อมูลให้มี ความสามารถในการรองรับ/บริหารจัดการข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำระบบดังกล่าว ในส่วน ของการกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายนั้น มีการออกตรวจสอบร้านค้างาช้างที่ขออนุญาตค้าอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกเดือน โดยเจ้าหน้าที่จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบและออกเอกสารเกี่ยวกับแหล่งที่มาของงาช้างบ้านโดยกรมการปกครอง คิดเป็น น้ำหนักงาช้างรวม ๔๘๒.๔๖ กิโลกรัม สำหรับการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับงาช้างนั้น กรมศุลกากรได้เข้มงวดการตรวจสอบผู้โดยสาร รวมถึงสัมภาระและพัสดุภัณฑ์ที่ส่งทางไปรษณีย์จากประเทศ เป้าหมายที่ได้ข้อมูลจากการข่าวและการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยได้มีการตรวจยึดงาช้างที่ลักลอบนำเข้ามาใน ประเทศไทย จำนวน ๖ คดี คือ

(๑) วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ งาช้างน้ำหนัก ๓๓๐ กิโลกรัม ขนส่งจากสาธารณรัฐ มาลาวีมายังประเทศไทย

(๒) วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ งาช้าง ๑๐ ชิ้น ขนส่งทางพัสดุไปรษณีย์ จากประเทศญี่ปุ่น น้ำหนัก ๑.๓๗ กิโลกรัม

๓) วันที่...

- (๓) วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ งาม้างน้ำหนัก ๓๗.๑ กิโลกรัม จากสหพันธ์
สาธารณรัฐประชาธิปไตยเอธิโอเปียผ่านประเทศไทยปลายทางสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- (๔) วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ งาม้างน้ำหนัก ๓๖.๘ กิโลกรัม จากสหพันธ์
สาธารณรัฐประชาธิปไตยเอธิโอเปียผ่านประเทศไทยปลายทางสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- (๕) วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ งาม้างน้ำหนัก ๒.๘ กิโลกรัม ขนส่งทางพัสดุไปรษณีย์
- (๖) วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๐ งาม้าง ๒๘ ชิ้น น้ำหนัก ๔๑.๐๙ กิโลกรัม
จากสาธารณรัฐคองโกมายังประเทศไทย

นอกจากนี้ยังมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการควบคุมการค้างาช้างภายในประเทศ
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมาย ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบังคับใช้กฎหมาย
ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ ในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี
นครศรีธรรมราช และกรุงเทพมหานคร รวมทั้งยังมีการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการ
การควบคุมการค้างาช้างของประเทศไทย ให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้า มีคฤเทศก์ ผู้นำเที่ยว ในการสัมมนา
โครงการเสริมสร้างความรู้ในด้านกฎหมายตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเข้าและมีคฤเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ จัดโดยกรมการท่องเที่ยว สำหรับการประชาสัมพันธ์ มีการรณรงค์
และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรับรู้ และความตระหนักให้แก่ประชาชนชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
บริเวณท่าอากาศยานนานาชาติ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ และด่านตามแนวชายแดนอย่างต่อเนื่อง โดยมี
การจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมสื่อมวลชนสัญจร “เส้นทางการลักลอบค้าสัตว์ป่าและงาช้าง
ระหว่างประเทศ” และการประกวดสื่อภาพยนตร์สั้น โครงการอนุรักษ์ช้างและรณรงค์ไม่ซื้อขายงาช้าง
“ช่วยช้าง ช่วยโลก” นอกจากนี้องค์กรไวด์เอด (WildAid) ได้ดำเนินโครงการ “ผู้นำธุรกิจไทยยืนหยัดปกป้องช้าง”
โดยชักชวนผู้นำธุรกิจในประเทศไทยลงนามให้คำมั่นสัญญาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการปกป้องช้าง
และสัตว์ป่า รวมทั้งแสดงจุดยืนไม่สนับสนุนผลิตภัณฑ์งาช้าง และการค้างาช้าง และโครงการรณรงค์ “ไม่เอางา
ไม่ฆ่าช้าง (Ivory Free)” เพื่อร่วมแสดงจุดยืนในการไม่สนับสนุนการซื้อขาย การใช้ และการให้งาช้างเป็นของขวัญ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องด้วยแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐
ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ แต่ประเทศไทยยังจำเป็นต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการงาช้าง
แห่งชาติต่อไปอีก จึงจำเป็นต้องเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างแผนปฏิบัติการ
งาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องด้วยประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งชาติต่อไปอีก ดังนั้น เพื่อความต่อเนื่องในการดำเนินการควบคุมการค้างาช้างที่ผิดกฎหมายของประเทศไทย และเพื่อเป้าหมายที่จะให้ประเทศไทยพ้นจากการเป็นประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้างาช้างผิดกฎหมาย จึงเห็นควรเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ต่อไป

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ร่างแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ นี้ได้ปรับแก้มาจาก แผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ โดยเป็นไปตามแนวทางการจัดทำ แผนปฏิบัติการแห่งชาติตามมติที่ประชุมภาคีสัญญา CITES ที่ ๑๐.๑๐ [Con 10.10 (Rev. CoP17)] ซึ่งแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ประกอบด้วย ๕ หมวด ได้แก่

๔.๑ การออกระเบียบและกฎหมาย มี ๒ กิจกรรมหลัก ครอบคลุมการเสนอแก้ไขปรับปรุงหรือ ตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการเสนอแก้ไขระเบียบคณะกรรมการธุรกิจ นำเที่ยวและมีคฤหาสน์ของกรมการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับงาช้าง รวมถึงสัตว์ป่า และพืชป่าด้วย

๔.๒ การบังคับใช้กฎหมายและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ มี ๓ กิจกรรมหลัก ครอบคลุมการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบโปรแกรมฐานข้อมูลการค้าและการ ครอบครองงาช้างการควบคุมงาช้างภายในประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามการกระทำผิด กฎหมาย การเสริมสร้างศักยภาพและการศึกษาวิจัย

๔.๓ ความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศและภูมิภาค มี ๒ กิจกรรมหลัก ครอบคลุมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับองค์กรระหว่างประเทศและการประชุมสัมมนาเพื่อการสร้างความ ร่วมมือเครือข่ายระหว่างประเทศ

๔.๔ การประชาสัมพันธ์และการสร้างความตระหนักแก่สาธารณชน มี ๖ กิจกรรมหลัก ครอบคลุมการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับงาช้างผ่านศูนย์ให้คำปรึกษาและบริการข้อมูลการผลิตสื่อและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การติดป้ายประชาสัมพันธ์ที่ร้านค้างาช้าง การประชาสัมพันธ์ตามแหล่งค้า แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และจุดผ่านแดนต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงาช้างแก่ผู้เกี่ยวข้อง

๔.๕ การรายงาน มี ๒ กิจกรรมหลัก ครอบคลุมการประชุมติดตามผลการดำเนินการ และการจัดทำรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งต้องร่วมกันดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ดังกล่าวทั้งหมด ๑๕ หน่วยงาน

๕. ข้อเสนอ...

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๕.๒ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติการฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และให้จัดส่งแผนปฏิบัติการฯ และรายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ให้สำนักเลขาธิการ CITES ทราบ ตามระยะเวลาที่กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา
โทร./ โทรสาร ๐ ๒๙๔๐ ๖๔๔๙

